

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Epistola IV. Leonis Papae I. Ad Vniversos Episcopos Per Siciliam
Constitvtos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

EPISTOLA IV.

LEONIS PAPÆ I.

AD VNIVERSOS EPISCOPOS PER SICILIAM
CONSTITVTOS.

- I. *Quod prohibeatur in die epi-
phania baptismum celebrari.*
- II. *Quod cuncta nobis per ordinem
rerum, per incarnationem Do-
mini nostri salutis sacramenta
digesta sunt.*
- III. *Quod in baptismo mors proue-
niat interfectione peccati, &
sepulturam triduanam imitetur
trina demersio, & ab aquis e-
leuatio sit velut resurrectio de
sepulcro.*
- IV. *Quod beatus apostolus Petrus
in die Pentecostes virorum tria
millia baptizauerit.*
- V. *Quod hæc duo tempora, id est,
Pascha & Pentecoste, a Ro-
manis pontificibus ad baptizan-
dum præfixa sunt.*
- VI. *Quod omni tempore hi qui ne-
cessitate mortis urgentur, id est,
agritudinis, obsidionis, persecu-
tionis, naufragij, debeant bap-
tizari.*
- VII. *Vt de Sicilia terni semper
annis singulis de episcopis, ad
diem tertium Kalendarum O-
ctobrium, Romam sociandi Sy-
nodo occurrant.*

*Leo episcopus vniuersis episcopis per Siciliam constitutis
in Domino salutem.*

DIVINIS præceptis & apostolicis monitis incitamus, vt pro omnium ecclesiarum statu, impigro vigilemus affectu: ac, si quid vsquam reprehensionem inueniatur obnoxium, celeri sollicitudine, aut ab ignorantia imperitia, aut a præsumptionis vsurpatione reuocemus. Monente enim dominicæ vocis imperio, quo beatissimus apostolus Petrus trina repetitione mysticæ sancti-
onis imbuitur, vt Christi oues, qui Christum diligit, pascatur, ipsius sedis, cui per abundantiam diuinæ gratiæ præsumus, reuerentia cohortamur: vt periculum desidiæ, quantum possumus, declinemus, ne professio summi apostoli, qua se amatorem Domini esse testatus est, vana inueniatur in nobis: quia negligenter pascens toties commendatum dominicum gregem, conuincitur summum non amare pastorem.

I.

Cum ergo mihi de caritatis vestræ actibus fraterna
Concil. Tom. 7.

H ij

Anno Christi 449. qui fuit annus pontificatus S. Leonis 8. scripta est hæc epistola. 25. q. 1. Diuini præceptis.

affectione sollicito, certis indiciis innotuerit, vos in eo, quod inter sacramenta ecclesiæ principale est, ab apostolicæ institutionis consuetudine discrepare, ita ut baptismi sacramentum numerosius in die epiphaniæ, quam paschali tempore celebretis; miror vos, vel præcessores vestros tam irrationabilem nouitatem usurpare potuisse, ut confuso temporis vtriusque mysterio, nullam esse differentiam crederetis inter diem, quo adoratus est Christus a magis, & diem quo resurrexit a mortuis. Quam culpam nullo modo potuissetis incidere, si vnde consecrationem honoris accepistis, inde legem totius obseruantia sumeretis: & beati Petri apostoli sedes, quæ vobis sacerdotalis mater est dignitatis, esset ecclesiasticæ magistræ rationis. A cuius vos regulis recessisse, * minore posset æquanimi-
tate tolerari, si aliqua commotionis nostræ increpatio non præcessisset. Nunc autem, quia non desperatur correctio, mansuetudo seruanda est. Et licet vix ferenda sit in sacerdotibus excusatio, quæ prætendat inscitiam, maluimus tamen & censuram necessariam temperare, & ratione vos apertissimæ veritatis instruere.

* minus
posset æ-
quanimi-
ter

II.

Semper quidem in æterno consilio Dei mansit humani generis incommutabiliter præordinata reparatio: sed ordo rerum, per Iesum Christum Dominum nostrum temporaliter gerendarum, in incarnatione Verbi sumpsit exordium. Vnde aliud tempus est, quo, annuntiante angelo, beata Maria fecundandam se per Spiritum sanctum credit, & concepit: aliud, quo salua integritate virginea, puer editus exultante gaudio cælestium ministrorum pastoribus indicatur: aliud, quo infans circumciditur: aliud, quo hostia pro eo legalis offertur: aliud quo tres magi, claritate noui fideris incitati, in Bethlehem ab oriente perueniunt, & adoratum paruulum mystica munerum oblatione venerantur. Nec iidem sunt dies, quibus impio Herodi, ordinata diuinitus in Ægyptum translatione subtractus, vel quibus ab Ægypto in Galilæam persecutore mortuo reuocatus est. Inter has autem dispensationum varietates, accedunt augmenta corpora: *Crescit Dominus* (sicut euangelista testatur) *perfectibus ætatis & gratiæ*. Per dies Paschæ in templum Ierusalem

Linc. 2.

cum parentibus venit, & cum abesset a societate red-
euntium, sedens cum senioribus, & inter admirantes
magistros disputans inuenitur, rationemque remansio-
nis suæ reddens. *Quid est (inquit) quod me quærebatis?* Luc. 2.
Nesciebatis, quod in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?
significans, eius se esse Filium, cuius esset & templum.
Iam vero cum in annis maioribus apertius declaran-
dus, baptismum præcursoris sui Ioannis expetiit, quid
deitatis eius remansit ambiguum, quando baptizato Do-
mino Iesu, Spiritus sanctus in columbæ specie super eum Matth. 3.
descendit & mansit, audita de cælis Patris voce dicen-
tis: *Tu es Filius meus dilectus, in te bene complacui.* Luc. 3. Quæ om-
nia ideo, quanta potuimus breuitate, perstrinximus: vt
notum sit dilectioni vestræ vniuersos dies Christi innu-
meris consecratos fuisse virtutibus, & in cunctis eius
actionibus sacramentorum mysteria coruscasse: sed aliter
quoque signis denuntiari, aliter rebus impleri, nec quæ-
cumque numerantur in operibus saluatoris, ad tempus
pertinere baptismatis. Nam si etiam illa, quæ post beati
Ioannis lauacrum, a Domino gesta cognouimus, sub in-
discreto honore colamus, omnia tempora continuatis e-
runt deputanda festis, quia omnia sunt plena miraculis.
Verum quia Spiritus sapientiæ & intellectus ita aposto-
los, & totius ecclesiæ erudiuit magistros, vt in Christia-
na obseruantia nihil inordinatum, nihil pateretur esse
confusum; discernendæ erant causæ solennitatum, & in
omnibus institutis patrum, principumque nostrorum ra-
tionabilis seruanda discretio: quia non aliter vnus grex,
& vnus pastor sumus, nisi quemadmodum Apostolus
docet, *id ipsum dicamus omnes: Simus autem perfecti in eodem* 1. Cor. 1.
sensu, & in eadem sententia.

III.

Quamuis ergo & illa quæ ad humilitatem, & illa quæ De conf. distinct. 4. Proprie in morte.
ad gloriam pertinent Christi, in vnâ concurrant eam-
demque personam, totumque quidquid in illo & virtutis
diuinæ est, & infirmitatis humanæ, ad nostræ reparatio-
nis tendat effectum, proprie tamen in morte crucifixi,
& in resurrectione ex mortuis, potentia baptismatis no-
uam creaturam condit ex veteri: vt in renascentibus, &
mors Christi operetur & vita, dicente beato apostolo

Rom. 6.

Paulo: *An ignoratis, quia quicumque baptizati sumus in Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus? Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem, ut quomodo surrexit Christus a mortuis per gloriam Patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul & resurrectionis erimus: & cetera quæ latius magister gentium ad commendandum sacramentum baptismatis disputauit: ut appareret ex huius doctrinæ spiritu regenerandis filiis hominum, & in Dei filios adoptandis, illum diem esse & illud tempus electum, in quo per similitudinem, formamque mysterii, ea * quæ geruntur in membris, his quæ in ipso capite sunt gesta, congruere, dum in baptismatis regula, & mors interuenit interfectione peccati, & sepulturam triduanam imitatur trina demersio, & ab aquis eleuatio, resurgentis adinstar est de sepulcro. Ipsa igitur operis qualitas docet celebrandæ generaliter gratiæ eum esse legitimum diem, in quo orta est & virtus muneris, & species actionis. Ad cuius rei confirmationem plurimum valet, quod ipse Dominus Iesus Christus, posteaquam resurrexit a mortuis, discipulis suis, in quibus omnes ecclesiarum præfules docebantur,*

Matth. 28.

& formam & potestatem tradidit baptizandi, dicens: Euntes ergo nunc, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti. De quo utique eos etiam ante passionem potuisset instruere, nisi proprie voluisset intelligi, regenerationis gratiam ex sua resurrectione cœpisse. Additur sane huic obseruantia etiam Pentecostes ex aduentu Spiritus sancti consecrata solennitas, quæ de paschalis festi pendet articulo. Et cum ad alios dies alia festa pertineant, hæc semper ad eum diem, qui resurrectione Domini est insignis, occurrit: porrigens quodammodo auxiliantis gratiæ manum, ut hi, quos a die Paschæ, aut molestia infirmitatis, aut longinquitas itineris, aut nauigationis difficultas interclusit inuitos, aut quibuslibet necessitatibus impeditos, desiderii sui effectum dono Spiritus sancti consequantur. Ipse enim vnigenitus Dei in fide credentium, & in virtute operum, nullam inter se & Spiritum sanctum voluit esse distantiam, quia nulla est diuersitas in natura, dicens: Ego rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis, ut vobiscum sit in æternum, Spiritum veri-

Ioan. 14.

*quæ geruntur in membris, his quæ in ipso sunt capite gesta congruerent,

tatis. Et iterum: *Paracletus autem Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret uniuersa quaecumque dixi vobis.* Et iterum: *Cum venerit ille Spiritus veritatis, ille diriget vos in omnem veritatem.* Cum itaque veritas Christus sit, & spiritus veritatis, Spiritus sanctus, nomenque Paracleti vtrique sit proprium; non dissimile est festum, vbi vnum est sacramentum.

IV.

Hoc autem nos, non ex nostra persuasione defendere, sed ex apostolica auctoritate seruare, satis idoneo probamus exemplo, sequentes B. apostolum Petrum, qui in eo die, quo omnem credentium numerum promissus Spiritus sancti repleuit aduentus, trium millium populum, sua prædicatione conuersum, lauacro baptismatis consecrauit. Quod sancta scriptura, quæ apostolorum actus continet, fideli historia docet, dicens: *His auditis compuncti sunt corde, & dixerunt ad Petrum, & ad reliquos apostolos: Quid faciemus viri fratres? Petrus vero ad illos, Pœnitentiam, inquit, agite, & baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu Christi in remedium peccatorum, & accipietis donum Spiritus sancti. Vobis enim repromissio est, & filiis vestris, & omnibus qui longe sunt, quoscumque aduocauerit Dominus Deus noster. Aliis etiam pluribus verbis testificatus, exhortabatur eos, dicens: Saluamini a generatione ista praua.* Qui ergo receperunt sermonem eius, baptizati sunt, & appositæ sunt in illa die animæ circiter tria millia.

V.

Vnde quia manifestissime patet baptizandis in ecclesia electis, hæc duo tempora (de quibus locuti sumus) esse legitima, dilectionem vestram monemus, vt nullos alios dies huic obseruantia miscatis.

VI.

Quia etsi sunt alia quoque festa quibus multa in honorem Dei reuerentia debeat, principalis tamen, & maximi sacramenti custodienda nobis est mysticæ rationis exceptio, non interdicta licentia, qua in baptismo tribuendo quolibet tempore periclitantibus subuenitur. Ita enim ad has duas festiuitates connexas, atque sibimet cognatas, incolumium, & in pacis securitate degentium, libera vota differimus, vt in mortis periculo, in obsidionis discrimine

Ibidem.
Ioan. 16.
De consecr.
distinct. 4.
Proprio in
morte.

Act. 1.

De consecr.
distinct. 4.
Duo tempora.

De consecr.
distinct. 4.
Si qui ne-
cessitatem.
Ibid. Si
quis autem
episcopus.
Et in Decr.
Iuo. lib. 1.

Ioan. 1.

Galat. 4.

Matth. 5.

Rom. 10.

Ioan. 19.

Ioan. 1.

In Decret.
Iuo. lib. 1.
De consecr.
distinct. 4.
Duo tem-
pora.

mine, in persecutionis angustiis, in timore naufragii, nullo tempore, hoc vere salutis singulare remedium cuiquam denegemus. Si quis autem Epiphaniæ festiuitatem, quæ in suo ordine debito honore veneranda est, ob hoc existimat priuilegium habere baptismatis, quia hoc quidam putant, quod in eadem die Dominus ad baptismum sancti Ioannis accesserit, sciat, illius baptismi aliam gratiam, aliam fuisse rationem, nec ad eandem pertinuisse virtutem, qua per Spiritum sanctum renascuntur, de quibus dicitur: *Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.* Dominus enim nullius indigens remissione peccati, nec quærens remedium renascendi, sic voluit baptizari, quomodo voluit circumcidi, hostiamq; pro se emundationis offerri, vt qui factus erat ex muliere (sicut Apostolus ait) fieret & sub lege, quam non venerat soluere, sed adimplere, & implendo finire, sicut beatus Apostolus prædicat, dicens: *Finis autem legis Christus ad iustitiam omni credenti.* Baptismi autem sui in se condidit sacramentum, quia in omnibus primatum tenens se docuit esse principium. Et tunc regenerationis potentiam sanxit, quando de latere ipsius profluxerunt sanguis redemptionis & aqua baptismatis. Sicut ergo vetus testamentum testificatio fuit noui, & lex per Mosen data est, gratia autem & veritas per Iesum Christum facta est: sic diuersa sacrificia vnam hostiã præformauerunt, & multorum agnorum occisio illius immolatione finita est, de quo dicitur: *Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* Sic & Ioannes, non Christus, sed Christi præuius, non sponsus, sed sponsi amicus fuit adeo fidelis, & non sua quærens, sed quæ Iesu Christi, vt se profiteretur ad soluenda calceamenta pedum eius indignum, quoniam ipse quidem baptizaret in aqua in pœnitentiam, ille autem baptizaturus esset in Spiritu sancto & igni, qui duplici potestate & vitam redderet, & peccata consumeret. His itaque, fratres, tot tantisque existentibus documentis, quibus, omni ambiguitate submota, euidenter agnoscitis, in baptizandis electis, qui secundum apostolicam regulam, & exorcismis scrutandi, & ieiuniis sanctificandi, & frequentibus sunt prædicationibus imbuendi, duo tantum tempora, id est Pascha & Pentecosten esse seruand.

feruanda, hoc vestrae indicimus caritati, ut ab apostolicis institutis nullo ulterius recedatis excessu. Quia inultum post hæc esse non poterit, si quisquam apostolicas regulas in aliquo crediderit negligendas.

VII.

Quare illud primitus pro custodia concordissimæ unitatis exigimus, ut quia saluberrime a sanctis patribus constitutum est binos in annis singulis episcoporum debere esse Conuentus, terni semper ex vobis ad diem tertium Kalendarum Octobrium Romam, fraterno Concilio sociandi, occurrant, & indissimulanter a vobis hæc consuetudo seruetur. Quoniam, adiuuante gratia Dei, facilius poterit provideri, ut in ecclesiis Christi nulla scandala, nulli nascantur errores: cum coram beatissimo apostolo Petro semper in communionem tractatum fuerit, ut omnia instituta Canonumque decreta apud omnes Domini sacerdotes inuiolata permaneant. Hæc autem quæ vobis, inspirante Domino, insinuanda credidimus, per fratres & coepiscopos nostros * Bachillum atque Paschasium, ad vestram volumus notitiam peruenire. Quibus referentibus cognoscamus, quam reuerenter a vobis apostolicæ sedis instituta seruentur. Data duodecimo Kalendarum Nouembris Alypio & Ardabure viris clarissimis consulibus.

Nicæn.
Concil.
Can. 5.

* Vacillum

EPISTOLA V.

LEONIS PAPÆ I.

AD DORVM BENEVENTANVM EPISCOPVM.

Episcopum Beneventanum reprehendit, quod posthabitis senioribus iuniores ad presbyteratum assumpserit.

Dilectissimo fratri Doro, Leo episcopus.

IUDICIUM, quod de te sperabamus, dolemus esse frustratum, quando ea te commisisse perspiciamus, quæ omnem ecclesiasticæ sanctionis regulam culpabili nouitate scelerarent: cum plenissime noueris, quanta sollicitudine per omnes Domini ecclesias paternorum velimus Canonum præcepta seruari, & hanc maxime curam ad

Anno Christi 450. qui fuit annus pontificatus S. Leonis 9.

Concil. Tom. 7.

I